

Sygnatura akt VIII C 1484/15

\$%\$ (...)

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Grzegorz Kurdziel

Protokolant: Karolina Szewczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2016 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa E. (...) z siedzibą w W.

przeciwko K. K. (1)

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Strona powodowa E. (...) z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanej K. K. (1) kwoty 322,19 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 21 maja 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, że dochodzona wierzytelność powstała w wyniku zawarcia z pozwaną w dniu 10 maja 2014 r. umowy nr (...), której przedmiotem była sprzedaż przez stronę powodową energii elektrycznej. Na podstawie art. 5 ust 2 pkt 1 ustawy prawo energetyczne w umowie strony uzgodniły zasady prowadzenia rozliczeń z tytułu łączącego je kontraktu, w tym zasady naliczania należności związanych z ewentualnym naruszeniem kontraktu, w tym zasady naliczania i korygowania opłat wynikających z faktur, naliczania należności związanych z ewentualnym naruszeniem kontraktu lub jego nieprawidłowym rozwiązaniem, sprzecznym z procedurą określoną w ogólnych warunkach umowy. Wobec wykonania świadczenia zgodnie z umową strona powodowa wystawiła na rzecz pozwanej fakturę, na poczet której pozwana nie dokonała wpłaty. Strona powodowa podała, że na dochodzone roszczenie składa się kwota 300,00 zł tytułem niespłaconych opłat wynikających z faktury i kwota 22,19 zł tytułem odsetek skapitalizowanych od dnia następnego po dniu wymagalności opłat do dnia wytoczenia powództwa. Strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty, ale wezwanie pozostało bezskuteczne.

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 2 czerwca 2015 r. w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 891968/15 Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w całości uwzględnił powództwo.

Pozwana wniosła sprzeciw wskazując, iż powód naruszył prawo i oszukał pozwaną. Wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał sprawę do tut. Sądu wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty przez pozwaną.

Po przekazaniu sprawy strona powodowa w piśmie procesowym z dnia 6 października 2015 r. wskazała, że w dniu 15 czerwca 2014 roku pozwana złożyła oświadczenie o rezygnacji z umowy. Powód ustosunkował się do powyższego i poinformował pozwaną, iż zgodnie z Ogólnymi Warunkami Umowy za rozwiązanie jej przed zakończeniem procesu

zmiany sprzedawcy pozwanej naliczono karę umowną w wysokości 300 zł. Strona powodowa wskazała, iż pozwana podpisując umowę zaakceptowała jej warunki a naliczona wobec pozwanej opłata jednorazowa jest rodzajem kary umownej naliczonej w przypadku rozwiązania umowy przez odbiorcę przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta. Kara ma na celu naprawienie szkody. Powód podtrzymał w całości stanowisko wyrażone w pozwie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny,

W dniu 10 maja 2014r. K. K. (2) zawarła z E. (...) w R. umowę sprzedaży energii elektrycznej nr (...). Na podstawie zawartej umowy sprzedawca zobowiązał się do sprzedaży energii elektrycznej do punktu odbioru przy ul. (...) we W.. Deklarowane zużycie energii elektrycznej miało być podstawą do wystawienia pozwanej prognozowanych dokumentów finansowych. Odbiorca zadeklarował zużycie energii od sprzedawcy w ilości co najmniej 1994 kWh rocznie pokrywającej całkowite zapotrzebowanie na energię elektryczną. Umowa została zawarta na okres 3 lat.

Dowód: - umowa z dnia 20 maja 2014 r. k. 21,

- oświadczenia stron dot. umowy k. 22,

- cennik energii elektrycznej k. 24.

Za świadczone usługi strona powodowa w dniu 14 sierpnia 2014r. wystawiła notę obciążeniową nr (...) opiewającą na kwotę 300 zł z terminem płatności do dnia 28 sierpnia 2014 r.

Pismem z dnia 15 stycznia 2015 r. pozwana została wezwana do dobrowolnej spłaty kwoty 314,04 zł na którą składają się należności z dokumentów księgowych oraz odsetki. Wezwanie to pozostało bezskuteczne.

Dowód: - nota obciążeniowa k. 28,

- wezwanie do zapłaty k. 29.

Pozwana podczas wizyty w jej domu przedstawiciela strony powodowej, przez złożone przez nich oświadczenia, iż jako klienta (...) jest obowiązana do podpisania nowej umowy po to aby nie utracić ciągłości w dostarczaniu energii, została podstępnie wprowadzona w błąd.

Dowód: - przesłuchanie świadka H. K. protokół elektroniczny k. 63

Sąd zważył co następuje,

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie strona powodowa domagała się zapłaty od pozwanej kwoty 322,16 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 21 maja 2015 r. do dnia zapłaty.

Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie z zawartej umowy o sprzedaż energii elektrycznej i z naliczonej z tytułu zerwania tejże umowy przez pozwaną kary umownej.

Poza sporem pozostawał jedynie fakt, że strony łączyła umowa sprzedaży energii elektrycznej. W konsekwencji, podstawą prawną żądania pozwu jest przepis art. 535 k.c. w zw. z art. 555 k.c., zgodnie z którym przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu tę rzecz a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Poprzez wskazane odesłanie z art. 555 k.c. powyższą definicję sprzedaży stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii oraz sprzedaży paliw.

Dalsze ustalenia stanu faktycznego pozostawały między stronami sporne, a z uwagi na braki materiału dowodowego, niemożliwym stało się precyzyjne jego odtworzenie w toku niniejszego procesu. Rozwinięcie Umowy zawartej

przez strony znajdowało się w Ogólnych Warunkach Umowy, których strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie przedłożyła.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Zgodnie z regulacją art. 3 k.p.c. strony postępowania mają obowiązek dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i przedstawiać dowody. Zaniechanie powyższego obowiązku przez stronę powodową może dla niej skutkować negatywnymi konsekwencjami procesowymi, w tym wiązać się z przyjęciem przez Sąd dorozumianego przyznania faktu podniesionego przez stronę przeciwną. Ciężar udowodnienia określonego faktu rozumiany jest z jednej strony jako obarczenie stron procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami zaniechania realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach procesu (art. 3 k.p.c.), zaś ciężar udowodnienia faktów mających dla sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej stronie, która z faktów tych wywodzić zamierza pozytywne dla siebie skutki prawne (art. 6 k.c.). Zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodowego, na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów, które stanowią podstawę jego powództwa, zaś pozwany, o ile faktów tych nie przyznaje, ma obowiązek udowodnienia okoliczności niweczących prawo powoda. Dla uwzględnienia roszczenia niezbędne jest zatem, aby żądanie w nim sformułowane było udowodnione, tak co do zasady, jak i co do wysokości.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należało przyjąć, że strona powodowa nie przedsięwzięła wystarczających działań mających na celu udowodnienie podstawy faktycznej żądania, w tym wysokości dochodzonego roszczenia. Strona powodowa dochodziła w sprawie roszczenia o zapłatę kary umownej. Kara umowna została naliczona w związku z rozwiązaniem umowy przez pozwaną, jeszcze przed spełnieniem świadczenia strony powodowej.

Wskazać należy, iż z żadnych dołączonych do pozwu dokumentów nie wynikał obowiązek zapłaty przez pozwaną kwoty 300 zł. Powód co prawda w piśmie procesowym powoływał się na Ogólne Warunki Umowy z których jednoznacznie miało wynikać, że w momencie gdy rozwiązanie umowy nastąpi przed upływem okresu na jaki została zawarta, naliczona zostanie opłata w wysokości 300 zł, jednakże nie załączył ich do pozwu, ani w dalszym toku postępowania. W konsekwencji, w oparciu o zaoferowany przez strony materiał dowodowy, brak jest możliwości dokonania oceny jego zasadności oraz ustalenia rzeczywistej wysokości dochodzonego przez stronę powodową żądania.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że strona powodowa nie udowodniła podstawy faktycznej powództwa, ani wysokości dochodzonego roszczenia i z tych względów, na podstawie powołanych przepisów, powództwo oddalił.

Na marginesie wskazać należy, iż strona powodowa powoływała się w zakresie żądanej kary umownej na art. 483 k.c., o którego zastosowaniu można mówić gdy wynika to wprost z umowy bądź jej integralnych załączników. Stosownie zaś do treści art. 483 § 1 k.c. zastrzeżenie kary umownej jest możliwe tylko na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego, a ocena skuteczności zastrzeżenia kary umownej na wypadek odstąpienia od umowy nie może być oderwana od oceny, na czym polegało niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Mimo, że zakres swobody stron w kształtowaniu warunków funkcjonowania kary umownej jest szeroki, ta zasada nie może być uchylona wolą stron. Niedopuszczalne jest zatem zastrzeżenie kary umownej w zakresie zobowiązań pieniężnych sensu stricto, jak i zobowiązań pieniężnych w szerokim znaczeniu. W przedmiotowej sprawie świadczenie pozwanej, zgodnie z twierdzeniem strony powodowej, polegało na świadczeniu pieniężnym – pozwana miała płacić na poczet prognozowanych dokumentów finansowych wystawianych przez stronę powodową na podstawie deklarowanego zużycia energii elektrycznej, co wynika wprost z zapisów umowy (§ 3 pkt 1). Wskazać należy, iż realizacja umowy nie została rozpoczęta, zatem obciążenie pozwanej karą umowną tym bardziej nie zasługuje na uwzględnienie i należałoby dokonać jego oceny w kontekście niedozwolonych klauzul umownych.

O skuteczności umownego zastrzeżenia kary umownej związanej z odstąpieniem od umowy przesądza zgodny zamiar stron odzwierciedlony w treści umowy. Zastrzeżenie w umowie obowiązku zapłaty kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jedną ze stron (dłużnika) jest bardzo wygodnym

i w praktyce często stosowanym narzędziem. Służy bowiem znacznemu wzmocnieniu pozycji strony uprawnionej do żądania tej kary (wierzyciela), zdejmując zeń obowiązek wykazania wysokości poniesionej szkody, a nawet uniezależniając obowiązek zapłaty przez dłużnika od wystąpienia szkody w ogóle. Skuteczność takich postanowień bywa jednak nierzadko problematyczna. Jest tak zwłaszcza w sytuacji, gdy uprawniona do odstąpienia od umowy (i żądania zapłaty kary umownej) jest strona zobowiązana do świadczenia niepieniężnego, zaś odstąpienie od umowy następuje w związku z niewykonaniem (nienależytym wykonaniem) świadczenia pieniężnego przez drugą stronę. Jak wskazuje Sąd Najwyższy, ocena skuteczności zastrzeżenia kary umownej na wypadek odstąpienia od umowy nie może być bowiem oderwana od oceny tego, na czym polegało niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Zgodnie z art. 483 k.c. zastrzeżenie kary umownej służyć ma naprawieniu szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego. Odpowiednio więc, jeżeli na podstawie umowy (lub na podstawie art. 491 k.c.) stronie przysługuje prawo odstąpienia od niej wskutek niewykonania przez drugą stronę zobowiązania do zapłaty (np. ceny), to brak jest podstaw do domagania się zasądzenia od strony zobowiązanej zapłaty kary umownej. Tego rodzaju zastrzeżenie umowne należałoby co do zasady uznać za nieskuteczne z uwagi na przywołaną dyspozycję art. 483 k.c. W przypadku bowiem odstąpienia od umowy wzajemnej przez jedną ze stron przepis art. 494 k.c. nakłada na strony obowiązek zwrotu wzajemnych świadczeń. Odpowiednio więc w związku z takimi wzajemnymi rozliczeniami zaistnieć może okoliczność niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań związanych, np. ze zwrotem przedmiotu świadczenia. Zastrzeżenie kary umownej na wypadek takiego niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań, które mogą powstać w następstwie odstąpienia od umowy, jest oczywiście dopuszczalne.

Wskazać ponadto należy, iż pozwana podnosiła okoliczność podstępnego wprowadzenia jej w błąd w chwili podpisywania umowy. Rozważania w tej materii również należałoby poczynić jednakże z uwagi na brak podstawy faktycznej żądania strony powodowej Sąd ograniczył się do stwierdzenia, iż pozwana wykazała, że składając przedmiotowe oświadczenie działała w błędnym przekonaniu co do podmiotu, z którym zawiera umowę oraz co do utraty ciągłości w dostarczaniu energii, a błąd ten spowodowany został podstępem sprzedawcy energii elektrycznej.

Sąd uznał, że strona powodowa nie udowodniła podstawy faktycznej powództwa, ani wysokości dochodzonego roszczenia i z tych względów, na podstawie powołanych przepisów, powództwo oddalił o czym orzekł w sentencji wyroku.